

Jeden svět

Projekce pro školy

Festival dokumentárních filmů
o lidských právech

www.jsns.cz/festival

Jeden svět dětem (8—16 let)

Filmy pro žáky základních škol. Filmy jsou sestaveny do tří bloků. Snímky z projekce č. 1 a 2 jsou opatřeny českým dabingem. U každého filmu uvádíme možnosti jeho začlenění do systému průřezových témat.

Projekce č. 1 (8—11 let)

Ellenin svět (18 min.)
Příběh Ďuriho (8 min.)
Daleko od domova (15 min.)
Dětská práva – Fatma (3 min.)

Projekce č. 2 (10—13 let)

V mojí hlavě (17 min.)
Je mi osmdesát osm (11 min.)
Dětská práva – Pamela (3 min.)
Dětská práva – Mesba (3 min.)

Projekce č. 3 (14—16 let)

Ti druzí (25 min.)
Pojďte dál (30 min.)

Ellenin svět

SASKIA GUBBELS, NIZOZEMÍ (2011),
18 MIN., ČESKÝ DABING

PRŮŘEZOVÉ TÉMA: OSOBNOSTNÍ
A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Jedenáctiletá Ellen je stejně jako většina její rodiny hluchá a dorozumívá se znakovou řečí. V posledním ročníku základní školy stojí před zásadním rozhodnutím. Má pokračovat na střední škole pro neslyšící jako většina jejích spolužáků, anebo se pokusit, stejně jako její nejlepší kamarádka Myrthe, o studium na škole pro žáky se zbytky sluchu? Od té ji zrazuje její otec, který se bojí, aby studium se svým handicapem zvládla. Naopak prarodiče ji v jejím odhodlání podporují. Domnívají se, že by se měla snažit víc mluvit, aby byla v budoucím životě soběstačná. Má ale Ellen vůbec šanci se na tuto školu dostat?

Příběh Ďuriho

ANDREI DASCALESCU, RUMUNSKO (2010),
8 MIN., ČESKÝ DABING

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA: OSOBNOSTNÍ
A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA, MULTIKULTURNÍ
VÝCHOVA

Hlavní postavou i průvodcem filmu je malý romský chlapec Ďuri. Až bude velký, rád by se stal řidičem kamionu nebo policistou. Momentálně ale žije se svými rodiči a čtyřmi sourozenci v malé dřevěné chatrči v bezprostřední blízkosti páchnoucí čistírny odpadních vod. Podobně jako sedm desítek dalších Romů, kteří sem byli před lety přemístěni s příslibem, že jde jen o dočasné řešení. Ani zoufalé životní podmínky v jejich osadě však malému Ďurimu a jeho přátelům nebrání v každodenních hrách a v radosti ze života.

Daleko od domova

HILT LOCHTEN, NIZOZEMÍ (2011),
15 MIN., ČESKÝ DABING

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA: OSOBNOSTNÍ
A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA, VÝCHOVA K MYŠLENÍ
V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH
SOUVISLOSTECH

Dětská práva – Fatma

NECATI SÖNMEZ, TURECKO (2011),
3 MIN., ČESKÝ DABING

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA: OSOBNOSTNÍ
A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA, VÝCHOVA K MYŠLENÍ
V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH
SOUVISLOSTECH

V moji hlavě

ERNA SLOTBOOM, NIZOZEMÍ (2011),
17 MIN., ČESKÝ DABING

PRŮŘEZOVÉ TÉMA: OSOBNOSTNÍ
A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Je mi osmdesát osm

SEB FEEHAN, JOSH BAMFORD,
VELKÁ BRITÁNIE (2011), 11 MIN.,
ČESKÝ DABING

PRŮŘEZOVÉ TÉMA: OSOBNOSTNÍ
A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Dětská práva – Pamela

CHRISTINE PAWLATA, ITÁLIE (2011),
3 MIN., ČESKÝ DABING

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA: OSOBNOSTNÍ
A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA, VÝCHOVA
DEMOKRATICKÉHO OBČANA,
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Dětská práva – Mesba

ANNETA PAPATHANASIOU, ŘECKO (2011),
3 MIN., ČESKÝ DABING

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA: OSOBNOSTNÍ
A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA, VÝCHOVA
DEMOKRATICKÉHO OBČANA, VÝCHOVA
K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH
SOUVISLOSTECH

Ti druzí

WILLEM TIMMERS, ILJA KOK, NIZOZEMÍ,
ETIOPIE (2011), 25 MIN., ČESKÉ TITULKY

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA: OSOBNOSTNÍ
A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA, VÝCHOVA
K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH
SOUVISLOSTECH, ENVIRONMENTÁLNÍ
VÝCHOVA

Pojďte dál

PAULA ĐURINOVÁ, VLADIMÍRA HRADECKÁ,
SLOVENSKO (2011), 30 MIN., ČESKÉ TITULKY

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA: OSOBNOSTNÍ
A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA, VÝCHOVA
DEMOKRATICKÉHO OBČANA,
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Devítiletá holandská dívka Chojske se svými spolužáky netrpělivě očekává příjezd autobusu. Ze vzdáleného Běloruska míří jejich škole výprava dětí, které kvůli výbuchu jaderné elektrárny v Černobylu před 25 lety sužují nejružnější zdravotní problémy. Běloruské děti doufají, že šestitýdenní pobyt na zdravém holandském vzduchu prospěje jejich zdraví. U rodiny Chojske jsou nakonec ubytovány stejné staré dívky Vasilina a Galja. I přes jazykovou bariéru si zanedlouho všechny tři výborně rozumí. Dokážou ale společně překonat také stesk po domově, strach z neznámého prostředí a občasně konflikty?

Jedenáctiletá Fatma žije od svého narození ve stanu postaveném u bavlníkové plantáže na jihu Turecka. Každý den zde dvanáct hodin těžce pracuje a po návratu domů se společně se svou sestrou ještě stará o domácnost, vaří, pere a někdy pase kozy. Během zimy do stanu často prší a jejím poničeným učebnicím se pak děti ve škole smějí. Do školy se ale Fatma dostane jen zřídka. Její povinností je především vydělávat peníze pro svou rodinu. Přesto se Fatma nevzdává svého snu o studiu a budoucím zaměstnání učitelky.

Tenis je jedním ze sportů, v němž o úspěchu rozhoduje vedle talentu a fyzické připravenosti především schopnost naprosté koncentrace. Třináctiletá Holandanka Britt si je toho dobře vědoma a na každý zápas se snaží připravit i po psychické stránce. Vposlední době je to ale velmi těžké. Její matce lékaři diagnostikovali vážnou dědičnou chorobu, na kterou před lety zemřela již její babička. Existuje desetiprocentní pravděpodobnost, že tato nemoc jednou postihne i Britt. Během tréninkového zápasu kazí jednu výměnu za druhou. Hlavou se jí honí ty nejčernější myšlenky. Bude se muset vzdát svého milovaného tenisu?

Téměř devadesátiletý Angličan Ralph Settle se zcela vzpírá tradičním představám o nevrlych důchodcích sedících celé dny u televize. Bývalý aktivní sportovec a šampion v jízdě na kolečkových bruslích tráví dny hrou na mandolínu v centru městečka Cornwall. Nedělá to pro peníze, ale pro radost z hraní a možnost popovídat si s lidmi. Večer se pak vydává na kole na diskotéku za místní omladinou, mezi kterou je velmi oblíben. Portrét nezdolného životního optimisty, který odmítá trávit čas mezi čtyřmi stěnami svého bytu, nesnáší slovo stáří a i léta po její smrti stále nade vše miluje svou ženu, ukazuje, že i v pokročilém věku je možné žít naplno.

Čtrnáctiletá romská dívka Pamela je nucena vyrůstat v oploceném ghettu nedaleko Říma, kam byla se svou rodinou přesídlena za policejní asistence. Každý den musí vstávat v šest hodin ráno, aby stihla jediný autobus, který vozí místní děti do vzdálené školy. I tak vždy přijde pozdě. Ve škole ji nejvíce baví kreslení, učitelka výtvarné výchovy ji ale nemá ráda. Pamela by se v budoucnu ráda stala kadeřnicí. Její touha ale s největší pravděpodobností zůstane nevyslyšena, protože autobus z romského ghetta vozí děti jen do základní školy. Na střední školu by se již neměla jak dostat.

Mesba pochází z Bangladéše. Poté, co zemřel jeho otec, odešla sním a jeho šesti sourozenci matka do Pákistánu. Aby umožnila svému synovi lepší život, prodala dům a většinu peněz obětovala na Mesbovu cestu do Řecka. Dnes šestnáctiletý Mesba zde prodává na ulici svítilky gumové hračky a spí střídavě v parku a u kamaráda. Rád by studoval a stal se lékařem, bohužel ale neumí řecky, takže si nemůže vyřídit potřebné dokumenty. Každý týden volá své matce, po níž se mu velmi stýská, a doufá, že jednoho dne bude moci konečně začít chodit do školy.

Na jihu Etiopie žijí lidé kmene Mursi. Jejich ženy jsou známé tím, že si do spodního rtu vkládají zdobené talířky a do ušních boltců obrovské náušnice. Ne všechny jejich ozdoby jsou ale tradiční. Řadu těch nejbizarnějších si totiž vyrábějí až v poslední době a zdobí se jimi jen tehdy, když do jejich vesnice míří turisté chtiví zajímavých fotek ze své exotické dovolené a ochotní za jejich pořízení dobře zaplatit. Humorný a zároveň mrazivý film ukazuje prostřednictvím konfrontace světů svérázné domorodé ženy a holandské turistky ničivé dopady turistického ruchu na život tradičních komunit.

Na Slovensku v současnosti existuje více než 600 segregovaných romských osad. Šance dostat se z nich je pro jejich obyvatele mizivá. Od majoritní společnosti je odděluje hluboká sociální propast, odlišné tradice i předsudky. Existují však případy, kdy spolu dokážou obyvatelé slovenských vesnic a přilehlých osad žít jako normální sousedé. Tak jako v obci Sveržov, kde si s podporou starosty místní Romové postavili místo rozpadlých chatrčí nové domky. Navíc zde vzniklo komunitní centrum neziskové organizace, která nabízí romským dětem vzdělávací a volnočasové aktivity a dospělým se snaží pomoci při hledání zaměstnání.

FESTIVAL JEDEN SVĚT

největší lidskoprávní filmový
festival v Evropě

jedna z nejvýznamnějších
kulturních akcí v ČR

již 14. ročník

festival se uskuteční
v 41 městech ČR

v roce 2011 navštívilo projekce
pro školy 47 000 diváků

→ www.jedensvet.cz

PROJEKCE PRO ZÁKLADNÍ A STŘEDNÍ ŠKOLY

projekce v dopoledních
a časných odpoledních hodinách

dabované dokumentární filmy
pro žáky nižších ročníků ZŠ

dokumentární filmy v původním
znění s českými titulky pro vyšší
ročníky ZŠ a SŠ

po každé projekci beseda
s hostem

s ohledem na besedu je počet
diváků v sále omezen

→ www.jsns.cz/festival

PROGRAM JEDEN SVĚT NA ŠKOLÁCH

celoroční vzdělávací program

vzdělávání prostřednictvím
dokumentárních filmů

tematické sady dokumentárních
filmů a doprovodných metodických
materiálů

11 let zkušeností

zapojena každá druhá česká
škola (více než 2900 ZŠ a SŠ)

→ www.jsns.cz

Jeden svět Projekce pro školy

Festival dokumentárních filmů
o lidských právech

www.jsns.cz/festival

Jeden svět pro studenty

Filmy pro střední školy a pro vyšší ročníky
základních škol. Zahraniční filmy jsou opatřeny
českými titulky.

U každého snímku uvádíme možnosti jeho začlenění do systému
průřezových témat a doporučený věk diváka.

Holky v ringu

ARIEL NASR, KANADA (2011),
52 MIN., 15+

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA: OSOBNOSTNÍ
A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA, VÝCHOVA
K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH
A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Kdo zabil Natašu?

MYLÈNE SAULOY, FRANCIE (2011),
64 MIN., 16+

PRŮŘEZOVÉ TÉMA: VÝCHOVA K MYŠLENÍ
V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH
SOUVISLOSTECH

Nový svět

JAANI TOOTSEN, ESTONSKO (2011),
58 MIN., 15+

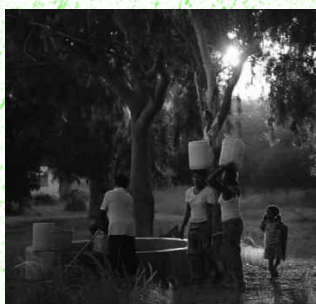
PRŮŘEZOVÁ TÉMATA: OSOBNOSTNÍ
A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA, VÝCHOVA
DEMOKRATICKÉHO OBČANA (ZŠ),
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Nedáme se umlčet

JONNY VON WALLSTRÖM, JAVERIA
RIZVI KABANI, ALEXANDRA SANDELS,
ŠVÉDSKO (2011), 56 MIN., 16+

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA: OSOBNOSTNÍ
A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA, VÝCHOVA K MYŠLENÍ
V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH
SOUVISLOSTECH

Pod sluncem tma

MARTIN MAREČEK, ČESKÁ REPUBLIKA (2011),
52 MIN., 15+

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA: OSOBNOSTNÍ
A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA, VÝCHOVA
K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH
SOUVISLOSTECH

Život ve fotografiích

TAMAR TAL, IZRAEL (2011)
58 MIN., 17+

PRŮŘEZOVÉ TÉMA: OSOBNOSTNÍ
A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Hlavními postavami filmu jsou tři sportovně založené afghánské dívky, které propadly boxu. Místem jejich tvrdých tréninků je atletický stadion v Kábulu, kde byly v dobách vlády Talibanu dívky za podobné „prohřešky“ veřejně lynčovány a kde byly popraveny tisíce lidí. Dlouhá desetiletí bylo v Afghánistánu ženám právo sportovat upíráno a i v dnešní době stále platí, že dívky věnující se mužům vyhrazenému sportu mohou být bojovníky Talibanu uneseny a následně zmrazeny či zabity. I přes toto riziko Shahla, Shabnam a Sadaf dále poctivě trénují, účastní se mezinárodních turnajů ve Vietnamu a Kazachstánu a sní o zisku olympijské medaile na příštích hrách. Talentovaná šestnáctiletá Sadaf se svým příkladem snaží inspirovat k vrcholovému sportu i další ženy ve své zemi. Snímek ukazuje komplikované postavení žen v současné afghánské společnosti. Na příkladu hlavních postav přibližuje velkou míru statečnosti, kterou musí disponovat každá Afghánka rozhodnutá bojovat za svá práva.

Grozňij, hlavní město Čečenska, 15. červenec 2009. Nataša Estemirová, novinářka a lidskoprávní aktivistka, ten den nedorazí do práce. Vzápětí přichází zpráva, že byla unesena. Její tělo později najdou pohozené u silnice. Stejně jako její blízká přítelkyně Anna Politkovská, zaplatila Nataša životem za kritiku poměrů v Čečensku, hledání pravdy a shromažďování důkazů o zločinech páchaných brutálním aparátem prezidenta Ramzana Kadyrova, kterého dosadil do funkce a řídí Vladimir Putin. Přestože nebo spíš právě proto, že stopy jasně vedou do prezidentského paláce v Grozňem, nebudou Natašini vrazi – podobně jako u Politkovské – nikdy vypátráni. Strhující investigativní dokument rozkládá souvislosti mezi vraždami známých kritiků režimu Vladimíra Putina a loutkové vlády Ramzana Kadyrova. Snímek detailně popisující mediálně více i méně známé kauzy je komplexním svědectvím o umlčování disidentů, novinářů a lidskoprávních aktivistů v současném Rusku a Čečensku.

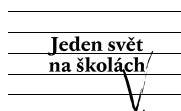
Stejně jako většině evropských metropolí i estonskému Tallinu vládne auta. Když byla v roce 2006 otevřena v tallinnské čtvrti Nový svět další silnice určená výhradně automobilům, došla skupině místních obyvatel trpělivost. Po happeningu, kdy v respirátorech a plynových maskách bránili slavnostnímu průvodu, se cykloaktivista Erko a student architektury Marten společně se svými přáteli rozhodli založit Společnost Nový svět. Náplní jejich práce se staly nejrůznější aktivity omezující automobilovou dopravu v jejich čtvrti, ať už šlo o pořádání nedělních trhů či samovolné vytváření nových přechodů pro pěší. Jejich úsilí, jak změnit jejich čtvrť k lepšímu, udělat z ní příjemnější a zdravější místo pro život a zamezit diktátu automobilové dopravy, bylo oceněno hned několika cenami. Snímek o aktivitách skupiny mladých Estonců, kteří svými akcemi inspirovali řadu dalších lidí ve své zemi, přibližuje nezastupitelnou roli občanského aktivismu v současné společnosti.

V roce 2011 vyšli obyvatelé řady arabských zemí do ulic bojovat za svá práva. Tvůrci snímku zaznamenali několik příběhů mladých lidí, kteří už nedokázali déle mlčet a rozhodli se svrhnout nenáviděný režim. Film začíná v Tunisku, kde plamen tzv. „arabského jara“ rozžehl svým protestním sebeupálením Mohammed Bouazizi. Aktivní účastnice tuniských demonstrací Lilia vzpomíná na krvavé střety s policií, během nichž bylo zabito přes 300 lidí. Průběhem „twitterové revoluce“ v Egyptě provází tvůrce filmu zkušený místní blogger Wael, který neopomíná zdůraznit, jak velkou roli zde sehrála nová média. Po protestech v Tunisku a Egyptě vyšli lidé do ulic také v Libanonu. Studentka Saja či mladá spisovatelka Rebecca připomínají, že v jejich zemi demonstranti požadovali po své vládě především ukončení vleklých náboženských sporů mezi křesťany a muslimy. Snímek natočený v létě 2011 nabízí ucelený pohled na průběh revolucí ve třech různých zemích a ukazuje až překvapivě velké množství shodných rysů mezi jednotlivými protesty.

Nejnovější snímek českého dokumentaristy Martina Marečka nás zavede do odlehle zambijské vesnice Masuku. V roce 2006 zde dvojice českých rozvojových expertů Milan s Tomášem realizovali projekt elektrifikace areálu školy s nemocnicí, který přinesl do vesnice tolik potřebné světlo. Po několika dřívějších návštěvách se oba experti do Zambie naposledy vrací, aby projekt uzavřeli, a ke svému zděšení nacházejí jimi vybudovaný systém v troskách. I přes řadu komplikací se pouštějí do oprav škod způsobených neodbornými zásahy vesničanů a spolu s evropskými technologiemi se jim snaží předat i smysl pro odpovědnost. Dokument o jejich misi není jen příběhem o „zlatých českých ručičkách“, které si dokáží poradit i uprostřed Afriky. Je ukázkou možných úskalí rozvojové pomoci, která z pohledu Milana a Tomáše trefně a místy humorně vykresluje rozdíly v kultuře, myšlení a chování Afričanů a Evropanů.

V 96 letech stojí Miriam Weissenstein před jednou z nejtěžších výzev svého života. Dům, ve kterém sídlí fotografický ateliér, v němž její manžel Rudi nashromáždil přes milion negativů zachycujících proměny života v Izraeli během dvacátého století, se bude bourat a Miriam hrozí, že ateliér bude muset přestěhovat z centra Tel Avivu do jiné čtvrti. Naštěstí má podnikavého vnuka Bena, který se rozhodne proti rozhodnutí úřadů bojovat. A to i přesto, že je jeho svérázná babička negativistická a často velmi tvrdohlavá. Těžším úkolem než záchrana ateliéru tak pro Bena možná nakonec bude přemluvit Miriam, aby svolila s uspořádáním prestižní výstavy svých fotografií ve Frankfurtu. Citlivě natočený snímek plný lidskosti, odvahy a humoru ukazuje, že ani dvougenerační rozdíl a časté neshody nejsou překážkou hlubokého a láskyplného vztahu.

Pořadatelé

Podpora

SPOLUFINANCOVÁNO PROGRAMEM
EVROPSKÉ UNIE PRO ZÁKLADNÍ PRÁVA
A OBČANSTVÍ. TENTO PROJEKT BYL
PODPOŘEN Z FONDŮ EVROPSKÉ UNIE.

ČESKÁ REPUBLIKA
POMÁHÁ

PROJEKT BYL PODPOŘEN Z PROSTŘEDKŮ
ČESKÉ ROZVOJOVÉ AGENTURY A MINISTERSTVA
ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ ČR VRÁMCI PROGRAMU
ZAHRANIČNÍ ROZVOJOVÉ SPOLUPRÁCE ČR.

GENERÁLNÍ PARTNER
JEDNOHO SVĚTA NA ŠKOLÁCH

PARTNER JEDNOHO SVĚTA
NA ŠKOLÁCH

MINISTERSTVO
KULTURY

STÁTNÍ FOND ČESKÉ REPUBLIKY
PRO PODPORU A ROZVOJ
ČESKÉ KINEMATOGRAFIE

**BAGETERIE
BOULEVARD**

